

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАУКОВОГО ГУРТКА З ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ
В РЕЖИМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Ужгородський національний університет (м. Ужгород, Україна)

liudmyla.horzov@uzhnu.edu.ua

Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила Covid-19 пандемією, яка становить потенційну загрозу для людства та стабільності його існування. Пандемія змінила звичний для всіх формат життєдіяльності, призвела до глобального закриття кількох видів діяльності, включаючи освітню, і це, як наслідок, викликало міграцію навчальних закладів у відповідь на кризову ситуацію, а онлайн-навчання стало масштабною та єдиною повноцінною освітньою платформою. У силу інноваційних технологій, доречно зауважити, що адаптація дистанційного процесу навчання відбулася без радикальних змін.

3 жовтня 2020 року на кафедрі терапевтичної стоматології функціонує онлайн гурток, створений завідувачем кафедри терапевтичної стоматології доц. Горзов Л.Ф. У режимі дистанційного навчання, для продовження роботи гуртка був створений Telegram-канал – 215 учасників та соціальна сторінка в мережі Instagram -373 читачів.

Сутність структури навчання в аспекті онлайн-формату, потребує певного удосконалення та коригування первочергової навчальної мети. Для реалізації та підтримання вже звичних для нас соціальних взаємодій, потрібна своєрідна цифрова адаптація, яка полягає не тільки у фізичному користуванні гаджетами, а й у моральному усвідомленні та психологічному сприйнятті.

Метою дослідження було проаналізувати структуру та особливості формату дистанційної роботи студентського наукового гуртка з терапевтичної стоматології в умовах карантину. Коли пандемія знезапче охопила всі сфери життєдіяльності, дистанційне навчання стало єдиним способом комунікації зі студентами. В Україні дистанційна форма навчання регламентована наказом МОН від 31.10.2013р. № 1518 «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ. Перехід на дистанційний режим навчання суттєво трансформував структуру проведення занять, оскільки, недоступною стала одна з пріоритетних можливостей гуртківців, а саме – контакт з пацієнтом. За даними опитування гуртківці розділилися на дві групи: I група – 93 читачі Instagram гуртка (25%) – оперують теоретично-практичним інтересом роботи в гуртку. II група – 280 осіб (75%) – акцентують увагу, виключно на практичних аспектах діяльності гуртка; втратили зацікавленість, коли можливість фізичної взаємодії з пацієнтом стала недоступною. Ще одним недоліком онлайн-навчання є часткова асоціальність, тобто втрачається можливість безпосереднього спілкування студентів між собою. Таким чином, у силу жорстких карантинних обмежень,

дистанційне навчання є невід'ємною та, по факту, єдиною формою організації навчального процесу для всіх, без винятку, освітніх галузей. Однак воно в жодному разі не спроможне відтворити живе спілкування студентів між собою, з пацієнтом та викладачем.

Ключові слова: пандемія, дистанційне навчання, особливості роботи, соціальні мережі, науковий гурток.

Зв'язок публікації з плановими науково-дослідними роботами. Дана робота є фрагментом комплексної теми науково-дослідної роботи кафедри терапевтичної стоматології стоматологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» «Впровадження сучасних матеріалів та технологій в стоматологічну практику» (номер державної реєстрації 0119U102057).

Вступ. Коли пандемія знезапче охопила всі сфери життєдіяльності, дистанційне навчання стало єдиним способом комунікації зі студентами. Пандемія, викликана коронавірусною інфекцією, змінила ритм суспільного життя в світі, інтегрувала в наше повсякденне життя такі поняття як локдаун, карантин, дистанційне навчання [1]. Завдяки наявності інтернету та інноваційного технічного забезпечення ми володіємо вільним доступом до отримання та обміну інформацією, що робить дистанційне навчання можливим та ефективним. Дистанційне навчання – це не система самоосвіти, не метод навчання, а її форма, де викладач та студент знаходяться на відстані, але мають можливість спілкуватися за допомогою сучасних інформаційних технологій [2]. Для забезпечення повноцінного процесу освіти в Ужгородському національному університеті (УЖНУ) у дистанційному режимі була використана платформа e-learn.uzhnu.edu.ua та соціальні мережі. Для продовження роботи гуртка therapeutic_dendistry створили профіль в мережі Instagram та Telegram-канал.

В Україні дистанційна форма навчання регламентована наказом МОН від 31.10.2013 № 1518 «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями», і наказом МОН від 25.04.2013р. № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» [3].

Дистанційне навчання – це сукупність сучасних технологій, що забезпечують доставку інформації в інтерактивному режимі за допомогою використання ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій). Не дивлячись на певні недоліки, пандемія COVID-19 розвернула суспільство в сторону онлайн-навчання

і змусила нас побачити переваги електронного навчання. Доступ до Інтернет-інструментів дозволив скористатися перевагами гнучкості часу та розташування, пов'язаних з онлайн-навчанням [4, 5].

Мета дослідження. Проаналізувати структуру та особливості формату дистанційної роботи студентського наукового гуртка з терапевтичної стоматології в умовах карантину.

Об'єкт і методи дослідження. Трансформували навчальну роботу гуртка в дистанційний формат, ми забезпечили гуртківців можливістю продовжити спілкуватися, обмінюватися знаннями, отримувати відповіді на запитання, а також надали доступ до практичної та пізнавальної інформації.

Результати дослідження та їх обговорення. Гурток Therapeutic_dendistry, під керівництвом доцента Горзов Л.Ф. щотижнево інтегрує актуальні, обґрунтовані добірки клінічних випадків із фотопротоколом, записи вебінарів. Вагомим є можливість запрошувати лекторів, які презентують власні значимі здобутки та діляться своїм практичним досвідом. За результатами опитування наш контингент читачів склав: 19% – студентів 2 курсу, 38% – 3 курсу, 12% – 4 курсу, 13% – 5 курсу, 10% – лікарів-інтернів та 5% – практикуючих лікарів. З вересня 2021р до гуртка почали приєднуватися студенти з інших вузів України – 3%.

Гуртківці умовно розділились на дві групи. I група – 93 читачі Instagram гуртка (25%) – оперують теоретично-практичним інтересом роботи в гуртку. II група – 280 осіб (75%) – акцентують увагу, виключно на практичних аспектах діяльності гуртка; втратили зацікавленість, коли можливість фізичної взаємодії з пацієнтом стала недоступною. Ще одним недоліком онлайн-навчання є часткова асоціальність, тобто втрачається можливість безпосереднього спілкування студентів між собою, не набуваються необхідні навички у спілкуванні з пацієнтом, що є надзвичайно важливим у професії лікаря. Навчальний матеріал краще засвоюється в колективі, що спонукає до здорової конкуренції між студентами [3]. Для заохочення та активації бажання вчитися, ми запрошували відомих лекторів. Першими лекторами, які читали інформативні лекції, опираючись на свої практичні кейси, стали викладачі кафедри терапевтичної стоматології – Горзов Людмила Федорівна к.мед.н., доцент. Тема лекції: «Прояви COVID-19 в порожнині рота, що необхідно знати стоматологу в умовах пандемії». Данко Єльвіра Михайлівна лікар-стоматолог, старший викладач кафедри терапевтичної стоматології. Тема лекції: «Застосування лазерів та фототерапії в пародонтології».

А вже з плином часу виникла змога запрошувати лекторів з інших міст.

Ahmed Hennaawy – лікар-ортодонт з Єгипта. Тема підготовленої лекції: «Cephalometric x-ray analysis».

Маріанна Коршинська-Маді – магістр Медицини. Тема підготовленої лекції «Як стати успішним лікарем?!».

Людмила Цифра – випускниця програми Endodontic Residency DEC. Тема підготовленої лекції «Діагностика. Первинне ендодонто».

Христина Рижук – член правління Української Академії Пародонтології, координатор програми UAP-young, член Асоціації Імплантологів України. Член International Academy of Periodontology. Тема підготовленої лекції «Техніки хірургічного закриття рецесій».

Мирослав Гончарук-Хомин PhD, доктор філософії, амбасадор Digital Dentistry Society в Україні, академічний редактор PBOCI, JIDMrR. Тема підготовленої лекції «Нюанси рентгенологічної діагностики у щоденній стоматологічній практиці».

Ігор Ноєнко – лікар-ендодонтист. Тема вебінару: «Відповіді на запитання».

Весна Віталій – стоматолог-ендодонтист. Тема лекції: «Первинна ендодонтія».

Коржос Богдана стоматолог-ендодонтист. Тема лекції: «Практична ендодонтія. Алгоритми, що працюють».

Лектори презентували сучасну наукову та актуальну інформацію, що в свою чергу призвело до зростання активності в роботі гуртка та виникнення вольової жаги до нових знань.

Висновки.

1. За певних обставин (у даному випадку карантин) дистанційне навчання є універсальною та доцільною формою навчального організації навчального процесу, навіть у медичних вузах.

2. Незважаючи на перспективу та еквівалентну значимість сучасних цифрових інноваційних технологій навчання в онлайн-формат не спроможне реалізувати фізичне спілкування між студентами, між студентом і пацієнтом, між студентом і викладачем.

3. Онлайн-формат навчання, навіть через передові інноваційні технології не відтворює практичних можливостей та ресурсів, що, в свою чергу, спричиняє втрату зацікавленості серед студентів.

4. Важливо використовувати позитивні риси дистанційного навчання, що стосується економії часу та розташування, в поєднанні з традиційним оф-лайн навчанням.

Література

1. Babatunde Adedoyin O, Soykan E. Covid-19 pandemic and online learning: the challenges and opportunities [Internet]. 2020. Available from: <https://www.tandfonline.com/doi/epub/10.1080/10494820.2020.1813180?needAccess=true>.
2. Bitska IV Peculiarities of the work of the surgical student scientific circuit in quarantine. Art of Medicine. 2021;4(20):120-123. DOI: <https://doi.org/10.21802/artm.2021.4.20.120>.
3. Knyazevych-Chorna TV, Kindrativ EO, Andriyiv AV, Zhurakivska OYA, Antymys OV. Features of distance learning for foreign medical students during quarantine. Art of medicine 2021;2(18):149-155. DOI: .
4. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 21.01.2004 № 40 Polozhennya pro dystantsiynе navchannya [Internet]. Dostupno: <http://zakon4.rada.gov.ua.laws.show.z0703-13№n18>. [in Ukrainian].
5. Osadchyy VI. Suchasni tendentsiyi vykorystannya informatsiynykh tekhnolohiy v navchal'nomu protsesi vyshchoyi pedahohichnoyi shkoly Zbirnyk nauk Prats Pedahohichnyy protses: teoriya i praktyka; 2009; Kyiv. K.: Vydavnytstvo PpP«EKM»; 2009. s. 190-207. [in Ukrainian].

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАУКОВОГО ГУРТКА З ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ В РЕЖИМІ ДИСТАНЦІЙНО-ГО НАВЧАННЯ**Горзов Л. Ф., Головчак В. Ю., Данко Е. М., Слободянюк А. С.**

Резюме. Через розповсюдження вірусу Covid-19 всі країни почали запроваджувати карантинні заходи, що, як наслідок, спричинило перехід на дистанційний формат навчання всіх навчальних закладів на невідзначений період часу. За відносно короткий проміжок часу, ми змушені були адаптуватися до онлайн-формату робочого та навчального процесів. Готовність до даного процесу була відносна, у зв'язку з виникненням технічних проблем – відсутність стабільного інтернету, комп'ютерного забезпечення, навчальних матеріалів у форматі онлайн-ресурсів. Стало зрозуміло, що людство досягнуло новий етап розвитку, де дистанційне навчання відіграє істотно вагому роль, саме тому важливою стала адаптація даного стилю навчання та, відповідно, наявність можливості продовжити роботу без радикальних змін. З жовтня 2020 року на кафедрі терапевтичної стоматології функціонує гурток, створений завідувачем кафедри терапевтичної стоматології доц. Горзов Л.Ф. У режимі дистанційного навчання, для продовження роботи гуртка був створений Telegram-канал – 215 учасників та соціальна сторінка в мережі Instagram – 373 читачів. Планування онлайн-діяльності наукового гуртка включало в себе не тільки визначення обсягу та змісту навчального процесу, але й ретельне відстеження того, як ми в перспективі будемо підтримувати різні типи взаємодій (студент-контент, студент-студент та студент-викладач), що є вагомим аспектом процесу навчання. Даний підхід визнає соціальну та пізнавальну сутність структури навчання, а не звичне для всіх питань розподілу інформації.

Мета дослідження. Проаналізувати структуру та особливості формату дистанційної роботи студентського наукового гуртка з терапевтичної стоматології в умовах карантину.

Об'єкт і методи дослідження. Коли пандемія знезапче охопила всі сфери життєдіяльності, дистанційне навчання стало єдиним способом комунікації зі студентами. В Україні дистанційна форма навчання регламентована наказом МОН від 31.10.2013р. № 1518 «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ.

Результати досліджень. Перехід на дистанційний режим навчання суттєво трансформував структуру проведення занять, оскільки, недоступною стала одна з пріоритетних можливостей гуртківців, а саме – контакт з пацієнтом. За даними опитування гуртківці розділилися на дві групи: I група – 93 читачі Instagram гуртка (25%) – оперують теоритично-практичним інтересом роботи в гуртку. II група – 280 осіб (75%) – акцентують увагу, виключно на практичних аспектах діяльності гуртка; втратили зацікавленість, коли можливість фізичної взаємодії з пацієнтом стала недоступною. Ще одним недоліком онлайн-навчання є часткова асоціальність, тобто втрачається можливість безпосереднього спілкування студентів між собою.

Висновки. У силу жорстких карантинних обмежень, дистанційне навчання є невід'ємною та, по факту, єдиною формою організації навчального процесу для всіх, без винятку, освітніх галузей. Однак воно в жодному разі не спроможне відтворити живе спілкування студентів між собою, з пацієнтом та викладачем.

Ключові слова: пандемія, дистанційне навчання, особливості роботи, соціальні мережі, науковий гурток.

PECULIARITIES OF THE WORK OF THE SCIENTIFIC CIRCUIT IN THERAPEUTIC DENTISTRY IN THE DISTANCE LEARNING MODE**Horzov L. F., Holovchak V. Y., Danko E. M., Slobodyanyuk A. S.**

Abstract. Due to the spread of the Covid-19 virus, all countries began to introduce quarantine measures, which resulted in the transition to a distance learning format for all educational institutions for an indefinite period of time. In a relatively short period of time, we have had to adapt to the online format of work and study processes. The readiness for this process was relative, due to technical problems – the lack of a stable Internet, computer software, training materials in the format of online resources. It became clear that humanity has reached a new stage of development, where distance learning plays a significant role, which is why it has become important to adapt this style of learning and, accordingly, the ability to continue working without radical change. Since October 2020, the Department of Therapeutic Dentistry has a group created by the head of the Department of Therapeutic Dentistry Assoc. Gorzov LF. In the distance learning mode, a Telegram channel was created to continue the work of the group – 215 participants and a social page on Instagram – 373 readers. Planning the online activities of the research group included not only determining the scope and content of the educational process, but also carefully tracking how we will maintain different types of interactions in the future (student-content, student-student and student-teacher), which is important aspect of the learning process. This approach recognizes the social and cognitive nature of the learning structure, rather than the usual issue of information sharing.

The aim of the study. To analyze the structure and features of the format of remote work of the student scientific group on therapeutic dentistry in quarantine.

Object and research methods When the pandemic suddenly spread to all spheres of life, distance learning became the only way to communicate with students. In Ukraine, distance learning is regulated by the order of the Ministry of Education and Science of 31.10.2013. № 1518 “On approval of the Requirements to higher educational institutions and institutions of postgraduate education, scientific, educational and scientific institutions.

Research results. The transition to distance learning has significantly transformed the structure of classes, as one of the priority opportunities of students, namely contact with the patient, has become inaccessible. According to the survey, the group members were divided into two groups: Group I – 93 readers of the Instagram group (25%) – operate with a theoretical and practical interest in working in the group. Group II – 280 people (75%) – focus exclusively on the practical aspects of the club; lost interest when the possibility of physical interaction with the patient became

unavailable. Another disadvantage of online learning is partial asociality, ie the possibility of direct communication between students is lost.

Conclusions. Due to strict quarantine restrictions, distance learning is an integral and, in fact, the only form of organization of the educational process for all, without exception, educational fields. However, it is in no way able to reproduce the live communication of students with each other, with the patient and the teacher.

Key words: pandemic, distance learning, features of work, social networks, scientific circle.

ORCID кожного автора та їх внесок до статті:

Horzov L. F.: 0000-0001-5299-3401 ^{AF}

Holovchak V. Y.: 0000-0001-7021-9292 ^{CD}

Danko E. M.: 0000-0002-3997-9311 ^E

Slobodyanyuk A. S.: 0000-0003-1613-6888 ^B

Конфлікт інтересів:

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів

Адреса для кореспонденції

Горзов Людмила Федорівна

Ужгородський національний університет

Адреса: Україна, 88000, м. Ужгород, вул. Університетська 14

Тел.: 0507626129

E-mail: liudmyla.horzov@uzhnu.edu.ua

A – концепція роботи та дизайн, **B** – збір та аналіз даних, **C** – відповідальність за статичний аналіз, **D** – написання статті, **E** – критичний огляд, **F** – остаточне затвердження статті.

Рецензент – проф. Ткаченко І. М.

Стаття надійшла 17.08.2021 року

Стаття прийнята до друку 14.02.2022 року